

กลุ่มชุดดินที่ 30

ลักษณะโดยทั่วไป : หน่วยที่ดินเป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว พบบริเวณพื้นที่ภูเขาเป็นส่วนใหญ่มักมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 500 เมตรขึ้นไป สีดินเป็นสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกหินเนื้อละเอียด เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ 5.5-6.5 ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวมีสภาพเป็นป่าธรรมชาติหลายแห่งถูกบุกรุก เพื่อทำไร่เลื่อนลอย บางแห่งอยู่ในเขตโครงการพัฒนา เพื่อนำมาใช้ปลูกไม้ผลเมืองหนาว เช่น ท้อ สาลี่ และแอปเปิ้ล ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินคอยปุย ชุดดินเชียงแสน

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เป็นดินที่เกิดอยู่ในบริเวณที่มีระดับความสูงมาก มีความลาดชันสูง มีแนวโน้มที่จะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่ายมาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : โดยทั่วไปกลุ่มชุดดินที่ 30 มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นและพืชไร่บางชนิด ไม่เหมาะสมในการทำนาเนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวย

การจัดการกลุ่มชุดดินที่ 30

ปลูกธัญพืช ปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน การไถเตรียมดินปลูก และปลูกเป็นแถวขวางความลาดเทของพื้นที่ ใช้วัสดุคลุมดิน เช่น เศษพืชหรือฟางข้าว ระหว่างแถวพืชเพื่อป้องกันไม่ให้เม็ดฝนที่ตกลงมากระทบผิวดินโดยตรง และป้องกันการระเหยของน้ำจากดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกตามแนวระดับขวางความลาดเทของพื้นที่และบนคันดินควรปลูกหญ้า เช่นหญ้าแฝกหรือพืชตระกูลถั่วยืนต้นเพื่อช่วยรักษาคันดิน ซึ่งคันดินที่กล่าวนี้จะช่วยชลอการไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ทำให้ไม่เกิดการชะล้างพังทลายรุนแรง

ปัญหาดินมีธาตุอาหารพืชบางอย่างไม่เพียงพอและดินเก็บความชื้นไม่ค่อยอยู่ ปลูกพืชตระกูลถั่วสลับกับธัญพืชที่ปลูกจะช่วยรักษาและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน ปลูกพืชปุ๋ยสดแล้วไถกลบลงไปในดิน เมื่อพืชปุ๋ยสดออกดอกประมาณ 50 % เมื่อสลายตัวดีแล้วจะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินและทำให้ความสามารถในการอุ้มน้ำของดินดีขึ้น ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตราประมาณ 500-1,000 กก./ไร่ การใช้ปุ๋ยเช่น

ข้าวไร่ ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1 สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-8 อัตรา 25 กก./ไร่ ใส่หลังข้าวไร่ที่ปลูกงอก 20 วัน ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำควรใส่หลังข้าวงอก 10 วัน ครั้งที่สอง ใส่ปุ๋ย 21-0-0 อัตรา 15 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา ไร่ละ 7 กก. ใส่ในระยะข้าวเริ่มตั้งท้อง

ข้าวสาลี ใส่ปุ๋ยรองพื้นสูตร 15-15-15 หรือ 16-20-0 อัตรา ไร่ละ 30 กก. และใส่ปุ๋ยแต่งหน้าสูตร 21-0-0 อัตรา 20 กก./ไร่ ใส่หลังข้าวสาลีออกแล้ว 15-20 วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-8 อัตรา 40-60 กก./ไร่ ร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 500-1,000 กก./ไร่

ปลูกพืชไร่ ควรปลูกในพื้นที่ที่มีความลาดเทไม่เกิน 12 % ปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ไถเตรียมดินปลูกและปลูกพืชไร่เป็นแถวขวางความลาดเทของพื้นที่ ใช้วัสดุคลุมดิน เช่น เศษพืชหรือฟางข้าวระหว่างแถวพืช เพื่อป้องกันไม่ให้เม็ดฝนที่ตกลงมากระทบผิวดินโดยตรง และป้องกันการระเหยของน้ำจากดิน เมื่อวัสดุที่ใช้สลายตัวดีแล้วจะเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ปลูกพืชเป็นแถบชิดกันสลับกับพืชที่ปลูกแถวห่างกัน จะเป็นการช่วยชลอการไหลบ่าของน้ำที่ผิวดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกตามแนวระดับขวางความลาดเทของพื้นที่

ปัญหาดินมีธาตุอาหารพืชบางอย่างไม่เพียงพอต่อความต้องการของพืชที่ปลูก ปลูกพืชตระกูลถั่วสลับกับการปลูกพืชไร่ หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแซมกับพืชไร่จะช่วยรักษาและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน ปลูกพืชปุ๋ยสดแล้วไถกลบลงดิน เมื่อพืชปุ๋ยสดออกดอกประมาณ 50% เมื่อสลายตัวดีแล้วจะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินและทำให้ดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำดีขึ้น ไถกลบเศษพืชลงหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 500-1,000 กก./ไร่ การใส่ปุ๋ย เช่น

ข้าวโพด ใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ โดยใส่รองกันร่องปลูก ร่วมกับใส่ปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ เป็นการใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 โดยโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ ใส่หลังปลูกข้าวโพด 20-25 วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-0 อัตรา 40-50 กก./ไร่ หรือสูตร 23-23-0 อัตรา 35-45 กก./ไร่ หรือสูตร 25-25-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ เลือกใช้สูตรใดสูตรหนึ่ง โดยโรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ ใส่หลังปลูกข้าวโพด 20-25 วัน

ปลูกไม้ผล ปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดินปฏิบัติเช่นเดียวกับการปลูกพืชไร่

ปัญหาดินมีธาตุอาหารพืชบางอย่างไม่เพียงพอแก่การเจริญเติบโต เช่น **ลิ้นจี่** เตรียมหลุมปลูก ใส่ปุ๋ยสูตร 0-3-0 อัตรา 500 กรัม/ต้น คลุกกับดินในหลุมปลูก **ก่อนตกผล (0-3 ปี)** ใส่ปุ๋ยสูตร 12-4-20 หรือ 15-5-20 อัตรา 200-300 กรัม/ต้น x อายุปี ร่วมกับปุ๋ย 14-0-20 อัตรา 200-300 กรัม/ต้น x อายุปี ปุ๋ยหลักแบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยหว่านให้สม่ำเสมอรอบบริเวณทรงพุ่ม ห่างจากโคนต้น 30 ซม. แล้วพรวนดินกลบ ส่วนปุ๋ยร่วมเป็นการใส่ครั้งที่ 3 ให้ใส่เช่นเดียวกันกับปุ๋ยหลัก ระยะเวลาที่ใส่คือเดือน เมษายน มิถุนายน และสิงหาคม **ตกผลแล้ว** ใส่ปุ๋ยสูตร 14-5-20 หรือ 15-5-20 อัตรา 200-250 กรัม/ต้น x อายุปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน เป็นการใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1 และ 2 การใส่ครั้งที่ 3 เป็นการใส่ปุ๋ยร่วมสูตร 14-0-20 อัตรา 50-100 กรัม/ต้น x อายุปี ใส่หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว 2 ครั้ง และติดผลแล้ว 1 ครั้ง วิธีการใส่ ๆ เช่นเดียวกับการใส่ปุ๋ยก่อนตกผล

ลำไย เตรียมหลุมปลูก ใส่ปุ๋ยสูตร 0-3-0 อัตรา 500 กรัม/หลุม คลุกเคล้ากับดินในหลุมปลูก **ก่อนตกผล (0-4 ปี)** ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 300-400 กรัม/ต้น x อายุปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง ละเท่า ๆ กัน โดยหว่านให้สม่ำเสมอรอบบริเวณทรงพุ่ม ห่างจากโคนต้น 30 ซม. แล้วพรวนดินกลบ ใส่ในเดือนเมษายนและมิถุนายน และใส่ปุ๋ยร่วมสูตร 14-0-20 หรือ 15-5-20 อัตรา 200-300 กรัม/ต้น x อายุปี เป็นการปุ๋ยครั้งที่ 3 ในเดือนสิงหาคม **ตกผลแล้ว** ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 300-400 กรัม/ต้น x อายุปี หรือสูตร 15-30-15 อัตรา 250-300 กรัม/ต้น x อายุปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน โดย

การขุดร่องหรือขุดเป็นหลุมรอบทรงพุ่มเล็กประมาณ 20-30 ซม. หยอดปุ๋ยลงหลุมแล้วเอาดินกลบ ใส่
หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต 2 ครั้ง และใส่ปุ๋ยร่วมหลังติดผลแล้ว 1 ครั้ง โดยใช้สูตร 14-0-20 หรือ 15-5-20
อัตรา 200-300 กรัม/ต้น x อายุปี หรือใส่ปุ๋ยสูตร 13-13-21 หรือ 14-14-21 อัตรา 500-600 กรัม/ต้น x อายุ
ปี แบ่งใส่ 3 ครั้ง ๆ ละ เท่า ๆ กัน คือ หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว 2 ครั้ง และหลังติดผล 1 ครั้ง

กาแฟ (พันธุ์อาราบิก้า) ในแปลงชากกล้า ใช้ปุ๋ยสูตร 20-11-11 หรือ 15-15-15 หรือ
16-16-16 เลือกใช้สูตรใดสูตรหนึ่ง อัตรา 100-150 กรัม ผสมน้ำ 1 ปี๊บ (20 ลิตร) รดทุก ๆ 15 วัน กาแฟ
อายุ 1 ปี ใส่ปุ๋ยสูตรใดสูตรหนึ่งเช่นเดียวกับแปลงชากกล้า อัตรา 100-150 กรัม/ปี๊บ ใส่ปีละ 2-3 ครั้ง ครั้ง
แรกใส่หลังปลูกแล้ว 1 เดือน ครั้งที่ 2-3 ใส่หลังครั้งแรก 4 เดือน กาแฟอายุ 2 ปี ใส่ปุ๋ยสูตรใดสูตรหนึ่ง
เช่นเดียวกับแปลงชากกล้า ใส่ต้นละ 200-500 กรัม/ครั้ง ปีละ 3 ครั้ง ครั้งแรกใส่ต้นฤดูฝน ครั้งที่ 2 ใส่หลัง
จากครั้งแรก 2 เดือน ครั้งที่ 3 ใส่ปลายฤดูฝน กาแฟอายุ 3 ปี ใส่ปุ๋ยสูตรใดสูตรหนึ่งเช่นเดียวกับแปลงชาก
กล้า ใส่ต้นละ 300-350 กรัม/ครั้ง ปีละ 3 ครั้ง ใส่แบบเดียวกับอายุ 2 ปี กาแฟอายุ 4 ปี หรือมากกว่า ระยะ
นี้ต้องการธาตุโพแทสเซียมสูง ควรใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-21 หรือ 14-9-20 หรือ 12-12-17 เลือกใช้สูตรใด
สูตรหนึ่ง โดยพิจารณาอัตราใส่จากผลผลิต ผลผลิตไร่ละ 150 กก. (นน.กาแฟ) ใส่ 250 กรัม/ต้น ปีละ 3
ครั้ง ผลผลิตไร่ละ 180 กก. (นน.กาแฟ) ใส่ 330 กรัม/ต้น ปีละ 3 ครั้ง ผลผลิตไร่ละ 220 กก. (นน.กาแฟ)
ใส่ 350 กรัม/ต้น ปีละ 3 ครั้ง ผลผลิตไร่ละ 250 กก. (นน.กาแฟ) ใส่ 450 กรัม/ต้น ปีละ 3 ครั้ง